

2. – *Manisa Milletvekili H. Ayselî Göksoy'un, Azerbaycan Millî Meclisi tarafından ilan edilmiş bulunan 26 Şubat Matem Gününe ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı A. Ahat Andican'ın cevabı*

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Azerbaycan konusunda, Manisa Milletvekili Sayın Ayselî Göksoy'un.

Buyurun Sayın Göksoy.

H. AYSELİ GÖKSOY (Manisa) – Çok değerli Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi en içten saygılarla selamlarım.

Demokrasinin en temel yapı taşlarından biri olan insan hakları meselesi, tüm dünyada yaşanan yeni dengelerle ilgili olarak, devlet-vatandaş ilişkisinin başlıca teması haline gelmiştir. Günümüzde, toplumsal yaşam içinde özgürlük alanlarını genişletme yönünde verilen mücadele sonunda insan hakları kavramının tanımı giderek gelişmiş, siyaset sınırlarını da zorlayarak, gündelik hayatı kapsar hale gelmiş; dahası, ulusal sınırları aşarak evrensel bir boyut kazanmıştır.

İnsan hakları kavramı bu boyutlardayken, bundan 6 yıl önce, 26 Şubat 1992 tarihinde, Azerbaycan'da, 10 bini aşkın nüfusu olan Hocalı Şehri, Ermeniler tarafından, bir gecede talan edilerek, yakılıp yıkılmış, pek çok insan öldürülmüş, yaralanmış veya kaybolmuştur. Kent sakinleri, her evi, her sokağı, bütün imkânsızlıklarına karşın, inanca savunmuşlardır. Bu insanlar, zırhlı araçlar altında ezilmiş, ihtiyarlar, kadınlar, çocuklar kurşuna dizilmiştir. Esirlerin ise, kafa derileri yüzülmüş ve tırnakları da sökülmüştür. Bunların ibret vesikaları, resimleri, bugün, kitapların konusudur. Bütün bu insanların tek suçları, tek kabahatleri, bir gecede bu kadar mezalime uğramalarının sebebi, sadece ve sadece Azerbaycanlı olmalarıydı.

Bu olayda, 1 000'den fazla insan hayatını kaybetmiş, 500 kişi yok olmuş ve 576 çocuk da ana-sız, babasız ve kimsesiz, ortada kalakalmıştır.

Bu, acı, acı olduğu kadar da bu büyük vahşeti ortaya koyan olay günü, her zaman hatırlanması için, Azerbaycan Millî Meclisi tarafından bir matem günü ilan edilmiş; bu gün, Hocalı soykırım günü olarak tarihe ve tüm Azerbaycanlıların kara günü olarak onların takvimlerine geçmiştir. Bugün, tüm Azerbaycanlılar yas tutarak, derin bir hüznle o günü yâd edip, bunu, dünyanın bir ayıbı olarak yaşatmaktadır. Çünkü, Bağımsız Devletler Topluluğu Ordusunun, daha doğrusu Rus Ordusunun da bu Ermeni topluluğuna katılmasıyla, bu olaylar, maalesef, en çirkin bir şekilde, dünyanın gözleri önünde, sebepsiz yere, cereyan etmiştir.

Bu asır içinde, Azerbaycan'da 500 binden fazla kişi, Ermeniler tarafından öldürülmüştür. Hocalı'nın da dahil olduğu Karabağ'da, yaklaşık 1 milyon insan, Azerî topraklarından sökülüp atılmıştır. Bugün, bu insanlar çok ilkel şartlar altında yaşam savaşı veriyorlar ve kendi topraklarına dönecekleri günü büyük bir tevekkül içinde bekliyorlar. Bu insanları yakından görmek ve onlarla tanışmak üzüntüsüne duçar oldum. Onları ancak çok yakından gördüğümüz zaman anlıyorsunuz ki, insanların, hele hele kadınların, o aile bütünlüğünü bir arada tutmak için gösterdiği büyük özveri, takdire şayandır. Çünkü, bu insanlar, otları çamurla sıvayarak yaptıkları kovuklarda ellerine geçen çadırlarda ve demir vagonlar içinde yaşıyorlar; kışın çok soğuk, yazın çok sıcak... Bu insanlar, bütün bu zaruretlere içerisinde, çocuklarına onbir yıl eğitim vermek için, kendileri susuz, aç bir şekilde, kuru ekmekle yaşamayı göze alıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Göksoy, lütfen toparlayalım.

H. AYSELİ GÖKSOY (Devamla) – İnsan hakları konusunun evrensel değerler arasında ilk sırayı alması, istisnaî durumların yarattığı farklı yorumların meşru görülmesini giderek imkânsız ha-